

Tabela nr - fiszka projektu strategicznego

Tytuł projektu	Przygotowanie i realizacja zintegrowanych przedsięwzięć Partnerstwa Strefy Centralnej związanych z adaptacją do zmian klimatu i transformacją energetyczną.
Obszar tematyczny	ŚRODOWISKOWY/GOSPODARCZY/SPOŁECZNY
Typ projektu	NIEINWESTYCYJNY/INWESTYCYJNY
Lider projektu	Związek Zachodniopomorski Strefy Centralnej lub któraś z JST
Partnerzy	JST z obszaru PSC, Wody Polskie, przedsiębiorcy z obszaru PSC
Potrzeba realizacji projektu	<p>I.</p> <p>Przed podjęciem strategicznych decyzji o realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych i nie inwestycyjnych związanych z wdrażaniem na obszarze Partnerstwa tzw. Europejskiego Zielonego Ładu niezbędne jest przygotowanie odpowiednich planów, w których określone zostaną realne potrzeby i zakresy tych przedsięwzięć, dokonane zostaną oceny zagrożeń oraz skutków finansowych, środowiskowych i społecznych. Posiadanie niektórych z tych dokumentów będzie warunkiem ubiegania się o dofinansowanie ze środków zewnętrznych, w tym ze środków UE w ramach perspektywy finansowej 2021-2027. Plany działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu oraz adaptacji do zmian klimatu zawierać będą cele, kroki i działania zmierzające do ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko oraz przystosowania obszaru PSC do postępujących zmian klimatycznych. Plany i programy zawierać będą przede wszystkim :</p> <ul style="list-style-type: none"> wizję obszaru zrównoważonego energetycznie i przyjaznego mieszkańcom; zidentyfikowane potrzeby z zakresu efektywności energetycznej oraz adaptacji do zmian klimatu, społeczeństwa i jednostek samorządu terytorialnego;

- kierunki integracji działań w różnych sektorach działania JST , m.in. transportu publicznego, oświetlenia publicznego, usług, handlu, przemysłu, mieszkalnictwa;
- rekomendowane sposoby i technologie monitorowania zużycia energii oraz emisji zanieczyszczeń;
- obliczenia potencjalnych oszczędności dla JST wynikające z wdrożenie przedsięwzięć umożliwiających zrównoważone zarządzanie energią;
- wskazania zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji w ramach opracowanego planu/programu;

Gminy i powiaty z obszaru PSC, po wykonaniu wyżej wymienionych prac, zamierzają w pierwszej kolejności przystąpić do zintegrowanych działań inwestycyjnych związanych z termomodernizacją obiektów użyteczności publicznej oraz umożliwiających stopniową likwidację pieców węglowych poprzez zastąpienie ich alternatywnymi źródłami i czynnikami zaopatrzenia w energię ciepłą. O potrzebie realizacji tych inwestycji – vide punkty II i III poniżej

II.

Wiele obiektów użyteczności publicznej na obszarze PSC jest wysoce energochłonnych i emitujących zanieczyszczenia do środowiska. Zastosowanie proekologicznych instalacji do wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej ma doprowadzić do znaczącej redukcji emisji zanieczyszczeń jak również zmniejszyć koszty zaopatrzenia budynków i obiektów użyteczności publicznej w energię elektryczną i ciepłą. Zakłada się, że zastosowane rozwiązania techniczne pozwolą osiągnąć samowystarczalność energetyczną niektórych budynków i obiektów, a nawet umożliwić sprzedaż nadwyżek wytworzonej energii.

III.

Ograniczenie niskiej emisji budynków mieszkalnych, zarówno jedno jak i wielorodzinnych, to jedno z podstawowych zadań Polskiego Nowego Zielonego Ładu.

	<p>Zakłada się wycofanie z używania węgla w ciepłownictwie indywidualnym :</p> <ul style="list-style-type: none"> - w miastach do 2030 r, - na obszarach wiejskich - do 2040 r. <p>Osoby, które w swoich gospodarstwach nie osiągną określonych parametrów emisji zanieczyszczeń do atmosfery będą musiały się liczyć z poważnymi konsekwencjami, w tym finansowymi.</p> <p>Realizacja tego planu jest w Polsce bardzo opóźniona, również na terenie województwa zachodniopomorskiego, w tym na obszarze PSC. Potrzebne są radykalne działania uświadamiające mieszkańcom konieczność podjęcia odpowiednich działań, w tym związanych z likwidacją pieców węglowych.</p> <p>Jednocześnie gminy powinny stać się organizatorem i współinwestorem działań, które mogą zapewnić mieszkańcom skorzystanie z alternatywnych źródeł zaopatrzenia w energię ciepłą. Może się to dokonać przez kogenerację systemów energetycznych w miastach, budowę lokalnych instalacji do wytwarzania ciepła sieciowego opartych na OZE, z wykorzystaniem np. inicjatyw w ramach spółdzielni energetycznych na obszarach wiejskich).</p> <p>Realizacja przedsięwzięć określonych w punktach I-III wymaga współpracy i zaangażowania wielu partnerów, z wielu gmin. Projekt umożliwia konsolidację działań w skali Partnerstwa, co powinno przyczynić się do przygotowania, w możliwie najkrótszym horyzoncie czasowym, kompleksowego, zintegrowanego i oszczędnego pakietu działań programowych, koncepcyjnych, dokumentacyjnych, informacyjnych, edukacyjnych i inwestycyjnych.</p> <p>Problemy /bariery/wyzwania/deficyty/ potrzeby zidentyfikowane w diagnozie :</p> <p>Problem główny/wyzwanie :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzrastające zagrożenia związane ze zmianami klimatycznymi i wzrostem kosztów energii <p>Problemy szczegółowe :</p>
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczający rozwój systemu OZE • Większa częstotliwość i dokuczliwość suszy, powodzi, wichur; • Niewykorzystany potencjał warunków do rozwoju turystyki. <p>Determinanty potrzeb rozwojowych :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niska emisja z gospodarstw domowych. • Niski standard wyposażenia w nowe piece. • Wysoki udział węgla i drewna w produkcji ciepła. • Niski stopień wykorzystania odnawialnych źródeł energii. • Brak odporności klimatycznej obszaru - konieczność przygotowania całego obszaru PSC na zmiany klimatyczne (w tym infrastruktury niebieskiej i zielonej). • Retencja/recykling tylko niewielkiej części wód deszczowych. • Ograniczenia w wykorzystaniu zasobów przyrodniczych dla rozwoju gospodarczego, w tym turystyki. • Dekapitalizacja techniczna infrastruktury komunalnej.
Odbiorcy projektu	Mieszkańcy obszaru Strefy Centralnej, jako beneficjenci ostateczni, końcowi
Koncepcja projektu	<p>Projekt podzielony jest na dwie fazy : przygotowawczą i realizacji inwestycji.</p> <p>I. Faza przygotowawcza obejmuje :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sporządzenie inwentaryzacji potrzeb z zakresu efektywności energetycznej oraz adaptacji do zmian klimatu, społeczeństwa i jednostek samorządu terytorialnego, 2) przeprowadzenie szeregu różnorodnych działań informacyjnych i edukacyjnych wśród mieszkańców, dotyczących konieczności ograniczenia niskiej emisji (aspekty zdrowotne, środowiskowe i finansowe) a tym samym likwidacji pieców węglowych; działania atrakcyjne co do formy (konkursy, programy telewizyjne, warsztaty tematyczne, spotkania z ekspertami) i miejsca przeprowadzenia (np. podczas wydarzeń kulturalnych, festynów),

	<p>3) przeprowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie Zielonego Ładu wśród samorządowców (szkolenia i wizyty studyjne),</p> <p>4) opracowanie :</p> <ul style="list-style-type: none"> • strategii działań zmierzających do realizacji celów energetycznych i klimatycznych wg standardu SECAP (Sustainable Energy and Climate Action Plan - Planu Działań na Rzecz Zrównoważonej Energii i Klimatu), • planu adaptacji do zmian klimatu. • programu transformacji energetycznej obszaru Partnerstwa do roku 2030 i dalej w perspektywie 2050 roku z uwzględnieniem redukcji emisji zanieczyszczeń powietrza. • programu retencji wód z określeniem planu wykorzystania zretencjonowanych wód dla potrzeb rolnictwa, turystyki i wypoczynku. <p>II. Faza realizacji inwestycji obejmuje :</p> <p>5) wykonanie termomodernizacji oraz przebudowę wybranych obiektów użyteczności publicznej - z wykorzystaniem instalacji opartych na źródłach niskoemisyjnych, w tym na OZE,</p> <p>6) budowę alternatywnych, ekologicznych źródeł zaopatrzenia mieszkańców w energię opartą na źródłach niskoemisyjnych, w tym na OZE</p>
<p>Zgodność z celami</p>	<p>Cele strategiczne :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie odporności na zmiany klimatu i wzrastające koszty energii. • Poprawa efektywności zarządzania w JST • Zrównoważona turystyka oparta na endogenicznych zasobach przyrodniczych i krajobrazowych. • Rewitalizacja zdegradowanych społecznie i ekonomicznie obszarów wiejskich. <p>Kierunki strategicznej interwencji :</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Korzystanie z odnawialnych źródeł energii i transformowanie gospodarki PSC na bardziej wydajną i ekologiczną. • Przeciwdziałanie zanieczyszczeniu powietrza, zintegrowanie polityk niskoemisyjnych i działań związanych z transformacją energetyczną gmin. • Przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatycznych. • Ochrona i odpowiedzialna eksploatacja walorów przyrodniczych i kulturowych walorów przestrzeni. • Eliminacja lub ograniczanie występujących lub potencjalnych konfliktów przestrzennych.
Okres realizacji	2022-2030
Terytorialny zasięg projektu	<p>Obszar Partnerstwa Strefy Centralnej – terytorium powiatów: drawskiego, świdwińskiego, łobeskiego, w tym:</p> <p>Gmina Czaplinek, Gmina Drawsko Pomorskie, Gmina Kalisz Pomorski, Gmina Wierzchowo, Gmina Złocieniec, Gmina Dobra, Gmina Łobez, Gmina Radowo Małe, Gmina Resko, Gmina Węgorzyno, Gmina Brzeźno, Gmina Rąbino, Gmina Sławoborze, Gmina Świdwin, Gmina Miejska Świdwin, Gmina Połczyn – Zdrój</p>
Komplementarność z innymi projektami	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój usług publicznego transportu zbiorowego. • Zrównoważony rozwój funkcji turystycznej obszaru Partnerstwa w oparciu o sieciowe produkty turystyczne. • Budowa/rozbudowa obiektów i instalacji do utylizacji odpadów komunalnych z obszaru PSC. • Program szkoleniowo-treningowo-mentorski dla pracowników j.s.t. w zakresie organizacji i finansowania przedsięwzięć podnoszących efektywność zarządzania.
Produkty projektu i ich wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba dokumentów, koncepcji i programów związanych z wdrożeniem Zielonego Ładu na obszarze PSC. • Liczba obiektów użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji. • Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła • Liczba zamontowanych/ wybudowanych instalacji OZE

	<ul style="list-style-type: none"> • Moc zamontowanych/ wybudowanych instalacji OZE • Ilość zaoszczędzonej energii pierwotnej • Ilość zaoszczędzonej energii końcowej • Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej • Liczba oddanych do użytku przedsięwzięć inwestycyjnych umożliwiających zbiorowe zaopatrywanie mieszkańców w energię ciepłą i elektryczną wyprodukowaną ze źródeł niskoemisyjnych, w tym OZE.
Rezultaty bezpośrednie projektu i ich wskaźniki	Głównym rezultatem realizacji projektu będzie zmniejszenie kosztów energii obiektów użyteczności publicznej, zmniejszenie wskaźników zanieczyszczenia wód i powietrza na obszarze PSC.